

DOHOVOR**o ustanoveniach o platobnej bilancii Všeobecnej dohody o clách a obchode 1994**

Členovia,

uznávajúc ustanovenia článkov XII a XVIII:B GATT 1994 a Deklaráciu o obchodných opatreniach prijatých z dôvodu vyrovnania platobnej bilancie, ktorá bola prijatá 28. novembra 1979 (BISD 26S/205-209, ďalej len „Deklarácia 1979“) s cieľom objasniť tieto ustanovenia,¹⁾ dohodli sa takto:

Uplatňovanie opatrení

1. Členovia potvrdzujú svoj záväzok čo najskôr verejne oznámiť časový harmonogram na odstránenie obmedzujúcich dovozných opatrení prijatých z dôvodu vyrovnania platobnej bilancie. Časový harmonogram možno primerane upraviť tak, aby zohľadňoval zmeny v stave platobnej bilancie. Ak časový harmonogram nebude verejne oznámený, poskytnie príslušný člen zdôvodnenie, prečo tak neurobil.

2. Členovia potvrdzujú svoj záväzok uprednostňovať opatrenia, ktoré majú najmenej rušivý účinok na obchod. Takýmito opatreniami (ďalej len „opatrenia založené na cene“) sú dovozné prirážky, požiadavky na dovozné depozitá alebo iné rovnocenné obchodné opatrenia, ktoré majú vplyv na cenu dovážaných výrobkov. Bez ohľadu na ustanovenia článku II opatrenia založené na cene prijaté z dôvodu platobnej bilancie môže uplatniť člen nad úroveň cieľ zapísaných v Listine koncesii a záväzkov tohto člena. Navyše tento člen uvedie sumu, o ktorú opatrenie založené na cene prevyšuje viazané clo, a to jasne a oddelene podľa oznamovacích postupov uvedených v tomto dohovore.

3. Členovia sa budú snažiť vyhnúť zavádzaniu nových kvantitatívnych obmedzení z dôvodu platobnej bilancie, iba ak pre kritický stav platobnej bilancie nemôžu opatrenia založené na cene zastaviť prenikavé zhoršenie vonkajšej platobnej pozície. V prípadoch, keď člen uplatní kvantitatívne obmedzenia, oznámi dôvody, prečo opatrenia založené na cene nie sú primeraným nástrojom na vyriešenie situácie v platobnej bilancii. Člen uplatňujúci kvantitatívne obmedzenia na následných konzultáciách preukáže pokrok dosiahnutý v podstatnom znižovaní vplyvu a obmedzujúcich účinkov takých opatrení. Rozumie sa, že na rovnaký výrobok možno použiť najviac jeden druh obmedzujúceho dovozného opatrenia prijatého z dôvodu platobnej bilancie.

4. Členovia potvrdzujú, že dovozné obmedzujúce opatrenia prijaté z dôvodu platobnej bilancie možno použiť iba na účely kontroly všeobecnej úrovne dovozov a nemôžu presiahnuť úroveň nevyhnutnú na riešenie situácie v oblasti platobnej bilancie. Člen bude obmedzenia vykonávať prehľadným spôsobom, aby sa na najnižšiu možnú mieru znížili akékoľvek vedľajšie ochranné účinky. Úrady dovážajúceho člena poskytnú primerané zdôvodnenie kritérií použitých na určenie výrobkov, ktoré podliehajú obmedzeniam. Ako je stanovené v článku XII ods. 3 a v článku XVIII ods. 10 členovia môžu pri určitých nevyhnutných výrobkoch vylúčiť alebo obmedziť používanie všeobecne uplatňovaných prirážok alebo iných opatrení používaných z dôvodu platobnej bilancie. Výraz „nevyhnutné výrobky“ zahŕňa výrobky, ktoré spĺňajú základné spotrebiteľské potreby alebo ktoré prispievajú k snahe člena zlepšiť stav jeho platobnej bilancie, ako je investičný tovar alebo vstupy potrebné pre výrobu. Pri použití kvantitatívnych obmedzení člen použije podľa vlastnej úvahy licenčné konanie iba vtedy, ak je to nevyhnutné, a postupne ho ukončí. Odôvodní aj primerané uplatňovanie kritérií použitých na určenie povolených dovozných množstiev alebo hodnôt.

Postupy pri konzultáciách týkajúcich sa platobnej bilancie

5. Výbor pre obmedzenia uplatňované z dôvodu platobnej bilancie (ďalej len „výbor“) uskutoční konzultácie s cieľom preskúmať všetky obmedzujúce dovozné opatrenia prijaté z dôvodu platobnej bilancie. Členstvo vo výbore sa sprístupní všetkým členom, ktorí prejavili záujem v ňom pracovať. Výbor sa bude pri konzultáciách o obmedzeniach z dôvodu platobnej bilancie riadiť postupmi schválenými 28. apríla 1970 (BISD 18S/48-53, ďalej len „úplné konzultačné postupy“) v súlade s ustanoveniami uvedenými ďalej.

6. Člen, ktorý uplatňuje nové obmedzenia alebo zvyšuje všeobecnú úroveň svojich existujúcich obmedzení výrazným posilňovaním opatrení, začne konzultácie s výborom do štyroch mesiacov od prijatia takých opatrení. Člen, ktorý prijal také opatrenia, môže požiadať, aby sa konzultácie uskutočnili podľa článku XII ods. 4 alebo podľa článku XVIII ods. 12 a) podľa povahy veci. Ak nebola predložená žiadna takáto žiadosť, predseda výboru vyzve člena na konzultácie. Skutočnosti, ktoré možno skúmať počas konzultácií, mali by zahŕňať okrem iného zavedenie nových druhov obmedzujúcich opatrení z dôvodu platobnej bilancie, alebo zvýšenie úrovne alebo obmedzení tovarového krytia.

7. Všetky obmedzenia uplatňované z dôvodu platobnej bilancie budú podliehať pravidelnému preskúmaniu vo výbore podľa článku XII ods. 4 b) alebo podľa článku XVIII ods. 12 b) s tým, že sa zväží možnosť upraviť pravidelnosť konzultácií po dohode s konzultujúcim členom alebo podľa akéhokoľvek špecifického postupu preskúmania, ktorý môže odporučiť Generálna rada.

8. V prípade najmenej rozvinutých členských krajín alebo v prípade rozvojových členských krajín, ktoré uskutočňujú liberalizačné snahy v súlade s programom predloženým výboru počas predchádzajúcich konzultácií, môžu sa konzultácie uskutočniť podľa zjednodušených postupov schválených 19. decembra 1972 (BISD 20S/47-49, ďalej len „zjednodušené konzultačné postupy“). Zjednodušené konzultačné postupy možno použiť aj vtedy, ak je preskúmanie obchodnej politiky rozvojovej členskej krajiny naplánované na ten istý kalendárny rok, ako je stanovený dátum konzultácií. V takých prípadoch rozhodnutie, či sa môžu použiť úplné konzultačné postupy, sa uskutoční na základe faktorov uvedených v článku 8 Deklarácie

¹⁾ Nijaké ustanovenie v tomto dohovore nemení práva ani záväzky členov podľa článkov XII alebo XVIII:B GATT 1994. Ustanovenia článkov XXII a XXIII GATT 1994, ako sú rozpracované a uplatňované Dohovorom o urovnávaní sporov, môžu byť uplatňované na akékoľvek záležitosti vyplývajúce z používania obmedzujúcich dovozných opatrení prijatých z dôvodu platobnej bilancie.

z roku 1979. S výnimkou najmenej rozvinutých členských krajín nemožno podľa zjednodušených konzultačných postupov uskutočniť viac ako dve po sebe nasledujúce konzultácie.

Oznámenie a dokumentácia

9. Člen oznámi Generálnej rade zavedenie akýchkoľvek zmien pri uplatňovaní obmedzujúcich dovozných opatrení prijatých z dôvodu platobnej bilancie, ako aj akékoľvek úpravy v časovom harmonograme na odstránenie takýchto opatrení oznámených podľa odseku 1. Významné zmeny sa oznámia Generálnej rade vopred, najneskôr však do 30 dní po ich zverejnení. Každý člen odovzdá každoročne Sekretariátu na posúdenie členským krajinám súhrnné oznámenie zahŕňajúce všetky zmeny v zákonoch, iných právnych predpisoch, zásadných stanoviskách alebo vo verejných oznámeniach. Oznámenia budú zahŕňať úplné informácie podľa možnosti spracované na úrovni colných položiek, o druhoch uplatňovaných opatrení, o kritériách použitých na ich vykonávanie, o rozsahu výrokového krytia a o dotknutých obchodných tokoch.

10. Na žiadosť ktoréhokoľvek člena môže oznámenia preskúmať výbor. Také preskúmania by sa mali obmedziť na objasnenie špecifických otázok vyvolaných oznámením alebo na preskúmanie, či sa vyžadujú konzultácie podľa článku XII ods. 4 a), alebo podľa článku XVIII ods. 12 a). Členovia, ktorí majú dôvod sa domnievať, že obmedzujúce dovozné opatrenie uplatňované iným členom bolo prijaté z dôvodu platobnej bilancie, môžu upozorniť na záležitosť výbor. Predseda výboru si vyžiada informácie o tomto opatrení a poskytne ich všetkým členom. Bez dotknutia práva ktoréhokoľvek člena výboru získať v priebehu konzultácií príslušné vysvetlenie môžu sa otázky najprv predložiť na posúdenie konzultujúcemu členovi.

11. Konzultujúci člen pripraví na konzultácie základný dokument, ktorý by mal spolu so všetkými ostatnými dôležitými informáciami obsahovať: a) celkový prehľad situácie v oblasti platobnej bilancie a jej prognózu vrátane posúdenia vnútorných a vonkajších faktorov, ktoré majú vplyv na situáciu v oblasti platobnej bilancie a vnútorných opatrení prijatých na účel obnovy rovnováhy na správnom a trvalom základe; b) úplný opis obmedzení uplatňovaných z dôvodu platobnej bilancie, ich právny základ a kroky prijaté na zníženie vedľajších ochranných účinkov; c) opatrenia prijaté od poslednej konzultácie na liberalizáciu dovozných obmedzení z hľadiska záverov výboru; d) plán na odstránenie a postupné uvoľnenie zostávajúcich obmedzení. Ak je to pre danú vec podstatné, možno sa odvolať na informácie poskytnuté v iných oznámeniach alebo správach predložených WTO. V rámci zjednodušených konzultačných postupov konzultujúci člen predloží písomné oznámenie obsahujúce základné informácie o skutočnostiach, ktoré obsahuje základný dokument.

12. Sekretariát na uľahčenie konzultácií vo výbore pripraví podkladový faktografický materiál o rôznych aspektoch plánu konzultácií. V prípade rozvojových členských krajín dokument Sekretariátu bude obsahovať príslušný podkladový a analytický materiál o pôsobení vonkajšieho obchodného prostredia na situáciu a prognózu v platobnej bilanci konzultujúceho člena. Služby technickej pomoci Sekretariátu pomôžu na žiadosť rozvojovej členskej krajiny pri príprave dokumentácie určenej na konzultácie.

Záver konzultácií o platobnej bilanci

13. Výbor podá správu o svojich konzultáciách Generálnej rade. V prípade, že sa postupovalo podľa úplných konzultačných postupov, mala by správa obsahovať závery výboru k rôznym prvkom plánu konzultácií, ako aj skutočnosti a dôvody, na ktorých sú založené. Výbor sa bude snažiť zahrnúť do svojich záverov návrhy a odporúčania zamerané na podporu uplatňovania článkov XII a XVIII:B, Deklarácie 1979 a tohto dohovoru. V prípadoch, keď bol predložený časový harmonogram na odstránenie obmedzujúcich opatrení prijatých z dôvodu platobnej bilancie, môže Generálna rada odporučiť, aby sa na člena, ak tento časový harmonogram dodrží, prihliadalo ako na člena, ktorý záväzky podľa GATT 1994 splnil. Ak Generálna rada prijala špecifické odporúčania, práva a záväzky členov sa budú hodnotiť s ohľadom na tieto odporúčania. Pri neexistencii špecifických návrhov odporúčaní Generálnej rady by mali závery výboru odrážať rôznorodosť názorov vo výbore. Ak sa postupovalo podľa zjednodušených konzultačných postupov, správa bude zahŕňať súhrn hlavných otázok prerokúvaných vo výbore a rozhodnutie o tom, či sa vyžaduje použitie úplných konzultačných postupov.